

УДК 551.7(092)

DOI: <https://doi.org/10.30970/vgl.35.10>

КРУПСЬКИЙ ЮРІЙ ЗИНОВІЙОВИЧ (до 80-річчя з дня народження)

Микола Павлунь, Галина Гоцанюк, Валентина Марусяк

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Грушевського, 4, Львів, Україна, 79005
mykola.pavlun@gmail.com;
Hotsanyuk@ukr.net;
marusyak_v@ukr.net*

Крупський Юрій Зиновійович – професор кафедри екологічної та інженерної геології і гідрогеології Львівського національного університету імені Івана Франка, доктор геологічних наук, академік Української нафтогазової академії, дійсний член Наукового товариства ім. Т. Шевченка.

Науковець і виробничник, який брав участь у відкритті багатьох нафтових і газових родовищ. Ю. З. Крупський пов'язав свою діяльність із вивченням геологічної будови й нафтогазоносності Західного регіону України.

Юрій Зиновійович народився 1941 р. в с. Вовче Турківського (тепер Самбірського) району Львівської області в священничій родині. Батька закатували НКВС у червні 1941 р. (реабілітований 2009 р.), мати померла 1951 р. Дитячі роки проходили в мальовничих Карпатах, де 1957 р. із золотою медаллю закінчив місцеву школу та вступив у Львівський політехнічний інститут на нафтовий факультет за спеціальністю “Геологія і розвідка нафтових та газових родовищ”. Здобувши кваліфікацію інженера-геолога, з 1962 р. працював оператором, геологом та старшим геологом Пасічнянської контори буріння тресту “Прикарпатбурнафта”, а пізніше – інженером-геологом Надвірнянського Управління бурових робіт. Згодом з 1975 до 1981 р. Юрій Зиновійович був старшим науковим співробітником Івано-Франківського інституту нафти і газу. Впродовж 1981–1986 рр. – головний геолог Калуської нафтогазорозвідувальної експедиції глибокого буріння об'єднання “Західукргеологія”. Далі обіймав посаду головного геолога, а з 2003 р. – консультанта ДП “Західукргеологія” НАК “Надра України”. З 2005 р. працював головним науковим співробітником ДП НДІ “Науканафтогаз” НАК “Нафтогаз

Україні”. За сумісництвом протягом 2001–2011 рр. викладав на геологічному факультеті Львівського національного університету ім. І. Франка, з 2014 р. – професор цього ж факультету.

У 1973 р. Ю. З. Крупський успішно захистив кандидатську дисертацію на тему: “Глибинна геологічна будова і перспективи нафтогазоносності Передкарпатського прогину”, а 2000 р. – докторську дисертацію: “Геодинамічні умови формування і нафтогазоносність Карпатського і Волино-Подільського регіонів України”.

У 1981 р. отримав учене звання старшого наукового співробітника, 2016 р. – професора кафедри екологічної та інженерної геології і гідрогеології геологічного факультету Львівського національного університету імені І. Франка.

Учений досліджує геологічну будову Західного нафтогазоносного регіону України з урахуванням геологічної будови прилеглих регіонів Польщі, Словаччини, Угорщини і Румунії, розробляє теорію літосферних плит для пояснення геодинамічного розвитку та тектонічної будови Західного та Південного регіонів. Вивчає перспективи нафтогазоносності Західного регіону й працює над вивченням напрямків геологорозвідувальних робіт. Крім того, досліджує особливості застосування приповерхневих геохімічних зйомок та геохімію вуглеводнів і їхньої перетворюваності, а також глобальні екологічні проблеми Землі. Науковий доробок Юрія Зинівійовича викладено в близько 230 наукових працях, серед яких чотири одноособові монографії, два навчальні посібники: “Геологія та екологія видобутку нафти і газу” і “Глобальні екологічні проблеми Землі та їх моніторинг”, а також співавтор ще чотирьох монографій.

Юрій Зинівійович брав участь у відкритті та розвідці багатьох родовищ нафти і газу в Західному нафтогазоносному регіоні України та чотирьох родовищ газоконденсату на глибині понад 3 тис. м у районі Уренгойського газового родовища – одного з найбільших у світі (Тюменська область Росії). Протягом 1986–1990 рр. долучався до роботи експертів із геологорозвідувальних робіт країн-учасниць Ради економічної взаємодопомоги. Учасник багатьох міжнародних конференцій і бізнес-нарад (Австрія, Великобританія, Канада, Польща, Румунія, Сербія, США та Японія).

Крупський Ю. З. був експертом Державної комісії України із запасів корисних копалин. Є членом громадської організації “Експертна рада ВАК Укргазвидобування НАК Нафтогаз України”, Вченої ради Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України, Вченої ради геологічного факультету Львівського національного університету імені І. Франка, а також редколегій фахових журналів. Підготував трьох кандидатів геологічних наук.

За високий професіоналізм, сумлінну працю та вагомий особистий внесок у розвиток геологічної галузі та багаторічну плідну працю нагороджений знаками “Ветеран праці” (1989), “Відмінник розвідки надр” (1991), присвоєно звання “Почесний розвідник надр” (1998), “100 років Державної геологічної служби України”, медаллю імені В. І. Лучинського (2001), почесною медаллю Американського біографічного інституту (2002), Почесною грамотою і медаллю Кабінету Міністрів України (2008), відзнакою Львівської обласної ради та за вагомий внесок у розвиток геологічної галузі ГО “Спілка геологів України” нагородила почесною відзнакою – медаллю “За заслуги” I ступеня (2021) (див. фото 1, 2).

Фото 1. Заступник голови Львівської ОДА Р. Замлинський нагородив Ю. Крупського відзнакою та грамотою з нагоди професійного свята Дня геолога (4 квітня 2019 р.)

Фото 2. Президент ГО “Спілка геологів України” Г. А. Лівенцева нагородила професора Юрія Крупського (другий ліворуч) почесною відзнакою – медаллю “За заслуги”

I ступеня (29 листопада 2021 р. у Львові). Учасники VII Міжнародної науково-практичної конференції “Надрокористування в Україні. Перспективи інвестування” (зліва направо) : П. Волошин, Ю. Крупський, О. Матковський, М. Павлунь

Життєве кредо Юрія Зиновійовича як науковця: “Критерій правильності наукових теорій – їх застосування у практиці в теперішній час і в майбутньому”. Юрію Зиновійовичу притаманні риси прекрасного вчителя, доброзичливого, послідовного, незалежного фахівця, який робить величезний внесок у розвиток вітчизняної нафтогазової геології та підготовки молодих кваліфікованих спеціалістів.

Щиро вітаємо Юрія Зиновійовича з ювілеєм і бажаємо міцного здоров'я, творчої наснаги та подальших успіхів!

Стаття: надійшла до редакції 03.12.2021
прийнята до друку 08.12.2021

